

فهرست اولویت‌های پژوهشی

مدرسه اسلامی هنر

بهمن ۱۳۹۶

پژوهش‌های بنیادین:

• کلیات:

۱. امکان تحقیق هنر دینی، ثبوتاً و اثباتاً
۲. معیار هنر دینی: مؤلف محوری / متن محوری / مخاطب محوری
۳. تبیین معنای هنر دینی در ادیان گوناگون
۴. زیبایی در نگرش فلسفه‌های دینی (مسیحی - یهودی و ...)
۵. ذهنیت و عینیت زیبایی
۶. نسبی‌گرایی و عام‌گرایی زیبایی‌شناختی
۷. زیبایی در جهان‌بینی فیزیکالیستی
۸. ذوق سلیم و ناسلیم
۹. رابطه ارزش زیبایی‌شناسی و ارزش اخلاقی
۱۰. ارزش ذاتی و ابزاری هنر
۱۱. نسبت هنر با معرفت شهودی / حصولی
۱۲. نگرش پسامدرنیستی به هنر
۱۳. رابطه هنر و فرهنگ
۱۴. تعامل هنر ایرانی و هنر اسلامی
۱۵. نسبت نظریه‌های هنر با نگرش اسلامی
۱۶. معیارها و ضوابط نقد دینی هنر
۱۷. بررسی مساله ذوق در عرفان و نسبت آن با هنر

• هنر در قرآن و سنت

۱. بررسی و جمع‌بندی داوری‌های قرآن و عترت درباره‌ی هنرها

۲. سخن قرآن و سنت در باب فرم هنری (در هنرهای مختلف)
۳. جهت‌گیری زیباشناختی در مجموعه‌ی احکام دین
۴. فطرت زیباگرایی انسان و اولویت آن نسبت به سایر گرایش‌های فطری
۵. راهکارهای تربیتی برای سبک زندگی هنرمندان بر پایه‌ی قرآن و سنت
۶. نسبت دیدگاه فقهی رایج با برآیند آیات و روایات در باب زیبایی و هنر

● هنر و حکمت اسلامی:

۱. هنر و زیبایی در فلسفه‌ی مشاء
۲. هنر و زیبایی در حکمت اشراق
۳. هنر و زیبایی در حکمت متعالیه
۴. هنر و زیبایی در عرفان نظری
۵. نسبت هنر با حقیقت، خیر، کمال، عشق، راستی و ...
۶. چیستی لذت زیبایی‌شناختی و تفاوت آن با سایر لذت‌ها
۷. تناسب دیدگاه حکمت اسلامی درباره‌ی هنر، با نگرش سنت‌گرایان
۸. نقد دیدگاه تاریخی‌نگری در هنر
۹. نقد دیدگاه هرمنوتیک در هنر/ هنر اسلامی
۱۰. روش‌شناسی هنر اسلامی
۱۱. نسبت کلیدواژه «زیبایی‌شناسی» با هنر به مثابه‌ی زبانی برای انتقال محتوا
۱۲. بررسی اقتضائات ذاتی هنر مدرن (مشخصاً رمان و سینما) در نسبت با محتوای دینی
۱۳. نقش سایر قوای نفس (غیر از قوه‌ی خیال) در شوریدگی و خلاقیت هنری
۱۴. بررسی امکان به محاق‌رفتن قوه‌ی عاقله در اثر تقویت قوه‌ی خیال هنرمند

● پژوهش هنر / تاریخ هنر / هنر در تاریخ و تمدن اسلامی

۱. طراحی لباس ملی، بایسته‌ها و چالش‌ها
۲. تأثیر مؤلفه‌های جغرافیایی بر آثار هنری
۳. تفاوت هنر در اسلام با هنر در تمدن اسلامی
۴. نقد و تحلیل قصه‌ها، نمادها و اسطوره‌ها در هنر اسلامی
۵. نقش خوشنویسی در لوگوتایپ‌های گرافیک معاصر ایران
۶. عکس و خودپنداره: سیر و سفری در کتاب عکس‌های انقلاب
۷. کاربرد نقش‌مایه‌های سنتی (مانند بته جقه) در طراحی‌های گرافیک تجاری / مصرفی ایران
۸. نقش موزه در اعتباربخشی هنری به صنایع دستی
۹. کارکردهای آشنایی‌زدایی در طراحی گرافیک ایران با موضوعات اسطوره‌ای
۱۰. رابطه‌ی روحانیت و هنر، قبل و بعد از دوران قاجار

پژوهش‌های کاربردی - توسعه‌ای:

● هنر در فرهنگ و اجتماع

۱۱. کارکرد تبلیغی هنر برای ادیان دیگر
۱۲. رابطه‌ی بایسته‌ی حکومت با هنر
۱۳. نقش هنر در تربیت اجتماعی
۱۴. نقش هنر در کاهش آسیب‌های اجتماعی
۱۵. رابطه هنر و فرهنگ
۱۶. بایستگی و چگونگی سانسور
۱۷. حقوق و تکالیف هنرمند
۱۸. تضاد میان اقتصاد هنر و تعهد در هنر

۱۹. هنر درمانی

۲۰. هنر و مدیریت ذائقه مردم (ذائقه‌سازی)

۲۱. نقش هنر در آموزش در نظام آموزش عمومی

۲۲. نقش هنر در پرورش و نظام تربیت عمومی

● سینما / موسیقی / ادبیات / معماری / خوشنویسی

۱. بررسی جنبه‌های نمایشی ادبیات کلاسیک و ادبیات عرفانی فارسی
۲. امکان سنجی یافتن اصول و قواعدی برای نگارش درام براساس اصول مبتنی بر سنت دینی
۳. بررسی شیوه‌های اقتباس و دراماتورژی مفاهیم و مضامین دینی و اخلاقی در سینما
۴. راهکارهای دراماتورژی متون مقدّس برای سینما
۵. امکان سنجی رسیدن به الگویی برگرفته از ادبیات عرفانی برای نگارش رمان در کنار الگوهای رایج ارسطویی و اسطوره‌ای
۶. بررسی کارآمدی الگوهای رایج درام نویسی در انتقال مضامین دینی
۷. ظرفیت‌ها و اقتضائات سینما در بازنمایی مفاهیم دینی و اخلاقی
۸. امکان سنجی استفاده از فرم‌های معاصر نمایشی برای انتقال مفاهیم دینی
۹. تعریف سینمای دینی / سینمای اسلامی / سینمای انقلاب اسلامی
۱۰. نسبت سینما و حقیقت
۱۱. تعریف داستان دینی / داستان اسلامی
۱۲. نسبت داستان و حقیقت
۱۳. شاخصه‌های سینمای دینی در دیگر ادیان (خصوصاً بودا و مسیحیت)
۱۴. نسبت نمادگرایی با سینما
۱۵. آیا نمادگرایی معنوی در هنر کلامی و ادبیاتی ما می‌تواند راهبرد مناسبی برای هنرهای تصویری نیز باشد؟

۱۶. عناصر درام از منظر تراث حکمی
۱۷. تعزیه و تئاتر از منظر نصوص، فلسفه و عرفان اسلامی
۱۸. شعر از منظر نصوص، فلسفه و عرفان اسلامی
۱۹. آیا پس از قول به «جواز» موسیقی غیر غنایی، ادله‌ای قابل دفاع از حکمت اسلامی و نصوص دینی مبنی بر «مطلوبیت» برخی انواع موسیقی وجود دارد؟
۲۰. حکمت خطاطی و خوشنویسی در فلسفه و عرفان اسلامی
۲۱. نقاشی و نگارگری از منظر نصوص، فلسفه و عرفان اسلامی
۲۲. هنرهای صناعی از منظر نصوص، فلسفه و عرفان اسلامی